

**Pesticide
Action
Network**
Netherlands

Pesticide Action Network Netherlands
Anreperstraat 91
9404 LC Assen
pan.netherlands@gmail.com
<https://www.pan-netherlands.org>

AANTEKENEN

Aan het College van Beroep voor het Bedrijfsleven
Postbus 20021
2500 EA 's-Gravenhage

Assen, 15 februari 2024

Betreft: beroep tegen beslissing op bezwaar van het Ctgb

Deze zaak wordt behandeld door M. Mantingh en M.R.J. Baneke

Geacht College,

1. Bij deze stellen Pesticide Action Network Netherlands (hierna aangeduid als: PAN-NL) en de Natuur en Milieufederatie Zuid Holland (hierna samen aangeduid als: de milieuorganisaties) beroep in tegen het besluit van het College toelating gewasbeschermingsmiddelen en biociden (hierna: het Ctgb) d.d. 24 januari 2024, aan hen verzonden op 30 januari 2024.
2. PAN-NL en de Natuur en Milieufederatie Zuid-Holland zijn stichtingen volgens Nederlands recht die tot doel hebben een gezond leefmilieu te bevorderen en de biodiversiteit en ecosystemen te beschermen en verbeteren. De stichtingen zijn gevestigd in respectievelijk Assen en Den Haag. Zij ontplooiën feitelijke en juridische activiteiten om dit doel te bevorderen.
3. Bij brief van 7 maart 2023 hebben de milieuorganisaties het Ctgb verzocht om intrekking van de toelating in Nederland van alle gewasbeschermingsmiddelen op basis van de werkzame stof Cypermethrin (Talisma EC en BELEM o.8GM). Daarnaast hebben zij verzocht om intrekking van de toelating van alle gewasbeschermingsmiddelen op basis van de werkzame stof Abamectine voor zover het toepassingen betreft in bedekte teelt en van alle gewasbeschermingsmiddelen op basis van de werkzame stof Esfenvaleraat.
4. Bij brief van 20 mei 2023, opgesteld en ondertekend door de heer E. Beij, medewerker servicedesk van het Ctgb, heeft het Ctgb deze verzoeken afgewezen. Het Ctgb stelde zich daarbij op het standpunt dat zij niet bevoegd was om toelating van

gewasbeschermingsmiddelen te toetsen aan de normen van de Kaderrichtlijn Water.

5. Bij brief van 13 juni 2023 hebben de milieuorganisaties een bezwaarschrift ingediend tegen dit besluit. Zij stelden daarbij onder meer dat het besluit onbevoegd was genomen (door een medewerker van de servicedesk) en dat het Ctgb op grond van art. 44 van verordening (EG) nr 1107/2009) betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen bevoegd en onder omstandigheden verplicht is om te beoordelen of de toelating van gewasbeschermingsmiddelen kunnen meebrengen dat de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water niet kunnen worden verwezenlijkt, en dat de voorwaarden voor toelating van de genoemde middelen langdurig werden geschonden. Beide feiten vormen volgens art. 44 van verordening 1107/2009 een reden tot heroverweging en intrekking van de toelating.
6. Het Ctgb heeft dit bezwaar laten behandelen door haar Adviescommissie voor de bezwaarschriften. Zij heeft een verweerschrift ingediend bij die commissie, waarin zij onder meer betoogde dat de brief van 10 mei 2023 geen besluit bevatte, dat de milieuorganisaties niet bevoegd zouden zijn om het Ctgb om toepassing van art. 44 van verordening 1107/2009 te verzoeken, en waarin zij meldde dat zij op grond van art. 44 van die verordening wel de toelating van een middel zou kunnen heroverwegen, maar die toelating niet zou kunnen intrekken als nog steeds aan de vereisten voor toelating werd voldaan. Het Ctgb beschreef daarin dat het onduidelijk was op welke manier een toelatingsautoriteit uitvoering zou moeten geven aan art. 44 en dat het ministerie van LNV daarover vragen had gesteld aan de Europese Commissie, waarop nog geen reactie was gekomen. Het Ctgb concludeerde in haar verweer dat de milieuorganisaties niet-ontvankelijk zouden moeten worden verklaard in de bezwaren.
7. Met haar advies van 7 december 2023 heeft de adviescommissie voor de bezwaarschriften het Ctgb geadviseerd om:
 - de milieuorganisaties ontvankelijk te verklaren in hun bezwaren;
 - het besluit van 10 mei 2023 te herroepen en een nieuw besluit te nemen;
 - en daarin rekening te houden met wat de adviescommissie in haar advies had overwogen.
8. Nadat de milieuorganisaties bij brief van 20 december 2023 het Ctgb had gewezen op de ruime overschrijding van de wettelijke beslistermijn en had aangemaand om een besluit op het bezwaar te nemen, heeft het Ctgb op 24 januari 2024 een besluit op het bezwaar genomen. Daarin heeft zij het advies van haar adviescommissie volledig overgenomen. Vervolgens heeft zij besloten om de toelatingen van de stoffen Cypermethrin, Abamectine en Esfenvaleraat niet in te trekken. Ook besloot het Ctgb niet tot wijziging of aanvulling van de toelatingsvoorwaarden. Dit besluit is bij brief van 30 januari 2024 aan de milieuorganisaties toegezonden.
9. De milieuorganisaties leggen hierbij de navolgende documenten over:
 - hun verzoek d.d. 7 maart 2023;
 - de brief van het Ctgb d.d. 10 mei 2023;
 - het verweer (“reactie op bezwaar”) van het Ctgb d.d. 21 september 2023;

- het besluit van het Ctgb 24 januari 2024, met daarbij het advies van de Adviescommissie d.d. 7 december 2023;
- de toezendingsbrief van 30 januari 2024;
- Machtiging en bekrachtiging van de stichting Natuur en Milieufederatie Zuid-Holland
- Machtiging van de stichting Pesticide Action Network Netherlands

10. Het beroep van de milieuorganisaties steunt op de navolgende gronden. Zij zullen deze gronden binnen afzienbare termijn nog nader uitwerken en onderbouwen.

11. Cypermethrin

Het Ctgb heeft, in navolging van haar Adviescommissie voor de bezwaren, overwogen dat Cypermethrin een prioritaire stof is als bedoeld in de Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG van het Europees parlement en de Raad). Verder heeft het Ctgb eveneens in navolging van de Adviescommissie, overwogen dat zij op grond van art. 44 van verordening 1107/2009/EG moest overwegen of er redenen zijn waarom de toelating van dat middel kan maken dat de doelstellingen van de KRW niet kunnen worden verwezenlijkt. Het Ctgb is echter ten onrechte tot de conclusie gekomen, dat er geen redenen zijn om de toelating van Cypermethrin in te trekken of te wijzigen.

12. Volgens het Ctgb waren er in 2021 volgens het Compendium voor de Leefomgeving “weinig tot geen overschrijdingen van Cypermethrin”. Volgens de Atlas Bestrijdingsmiddelen in oppervlaktewater waren er in 2021 en 2022 wél overschrijdingen, maar is er volgens die atlas geen correlatie tussen landgebruik en de overschrijdingen. Bovendien is de monitoringsmethodiek die die Atlas gebruikt volgens het Ctgb afwijkend van de methodiek in de KRW, zodat de resultaten van die Atlas niet één op één kunnen worden vertaald naar de KRW, aldus het Ctgb.

13. In het Compendium voor de Leefomgeving zoals dat per heden – februari 2024- is gepubliceerd komt het woord Cypermethrin niet voor. Waar het Ctgb in het Compendium meent te lezen dat er in 2021 weinig tot geen overschrijdingen waren is daarom onduidelijk. Ook valt uit dit Compendium niet op te maken, of er in de jaren ná 2021 overschrijdingen in oppervlaktewater werden aangetroffen.

14. Uit de Atlas Bestrijdingsmiddelen blijkt daarentegen dat Cypermethrin in 2018 t.m. 2022 ieder jaar op verscheidene plaatsen in Nederlands oppervlaktewater werd aangetroffen in concentraties die een veelvoud zijn van de norm die volgens de KRW voor die stof nog aanvaardbaar is. Cypermethrin is een chemisch gewasbeschermingsmiddel, andere toepassingen dan gebruik in landbouw en tuinbouw zijn er niet. Als het in ontoelaatbare hoeveelheden in oppervlaktewateren wordt aangetroffen, zonder dat precies kan worden vastgesteld van welk perceel het afkomstig is (dus: geen correlatie met een specifiek landgebruik) vormt dat juist een reden om het gebruik in heel Nederland te beëindigen.

15. Het Ctgb motiveert in haar besluit niet, waarom haar vaststelling “geen correlatie met landgebruik” een reden is om de toelating van Cypermethrin niet in te trekken of

beperken.

16. Of de Atlas Bestrijdingsmiddelen inderdaad geen correlatie met landgebruik van Cypermethrin aangeeft laten de milieuorganisaties op dit moment in het midden.
17. De KRW richt zich met verplichtingen tot de lidstaten. Voor prioritaire stoffen bestaat een verplichting om de verontreiniging van oppervlaktewateren met die stoffen geleidelijk te verminderen en emissies, lozingen en verliezen van (prioritaire) stoffen stop te zetten of geleidelijk te beëindigen. (Art. 4 lid 1 sub a, iv KRW. In de Franse, Duitse en Engelse tekst van dit artikel van de KRW wordt twee keer het woord “prioritaire” gebruikt, in de Nederlandse tekst niet. Daarom is dit woord in het bovengenoemde citaat tussen haakjes geplaatst door de opsteller van dit beroep.) Het Ctgb is bij uitstek de partij die voor Nederland is aangewezen en de middelen heeft om aan deze verplichting te voldoen. Nu de milieuorganisaties het Ctgb erop hebben gewezen dat Cypermethrin in veel hogere concentraties dan volgens de KRW aanvaardbaar zijn in Nederlands oppervlaktewater voorkomt, kan het Ctgb niet werkeloos blijven toezien, dat deze situatie voortduurt. Dat is in strijd met de verplichtingen van Nederland op grond van de KRW, en is strijdig met een loyale uitvoering van die Europese richtlijn, zoals door art. 4 lid 3 VEU aan de lidstaten wordt opgedragen.
18. Abamectine en Esfenvaleraat
Abamectine en Esfenvaleraat zijn Specifiek Verontreinigende Stoffen, die de ecologische toestand van een waterlichaam (mede) bepalen, zoals bedoeld in art. 2, leden 21, 22 en 23 van de KRW. De milieuorganisaties hebben er in hun verzoekschrift van 7 maart 2023 (par. 17) op gewezen, dat al jarenlang niet wordt voldaan aan de voorwaarden die door het Ctgb bij de toelating van die stoffen zijn gesteld. Bovendien hebben de milieuorganisaties erop gewezen dat het gebruik van deze stoffen o.g.v. art. 16 lid 1 van de KRW progressief moet worden verminderd.
19. Het Ctgb antwoordt daarop dat Abamectine en Esfenvaleraat geen prioritaire stoffen zijn en dat art. 4 lid 1 onder a iv van de KRW daarop dus niet van toepassing zijn. Dat bestrijden de milieuorganisaties niet. Vervolgens stelt het Ctgb dat de overige artikelen van de KRW waar art. 44, eerste lid, tweede volzin van verordening EG 1107/2009 naar verwijst, niet van toepassing zijn omdat de milieuorganisaties hun verzoek hebben gedaan in verband met overschrijdingen van normen in oppervlaktewater. De bewuste artikelen verwijzen naar artikelen in de KRW die gaan over de bescherming van grondwater en van water voor drinkwaterwinning. Het feit dat de milieuorganisaties hun verzoek niet mede daarop hebben gebaseerd, zou Ctgb er niet van hoeven te weerhouden om te onderzoeken of grondwater en water voor drinkwaterwinning mogelijk in gevaar komen door het gebruik van Abamectine en Esfenvaleraat. De gedachte dat het Ctgb de Europese richtlijnen alleen hoeft uit te voeren als partijen zoals milieuorganisaties daarom vragen, geeft blijk van een onjuiste taakopvatting.
20. Overtreding van de voorschriften die zijn gesteld bij toelating is een verplichte reden voor intrekking. Dat bepaalt art. 44 lid 3 sub d van verordening 1107/2009. In het

bestreden besluit erkent het Ctgb dat er voor de stoffen Cypermethrin en Abamectine de afgelopen jaren overtredingen zijn vastgesteld, maar vindt zij dat zij geen maatregel hoeft te nemen omdat het aantal overtredingen volgens haar laag is, en er volgens de Atlas Bestrijdingsmiddelen geen correlatie is met landgebruik. Ook hier antwoorden de milieuorganisaties, dat een andere herkomst dan uit de landbouw en tuinbouw niet denkbaar is, en dat het dus niet relevant is van welke percelen de verontreinigingen precies afkomstig zijn. De milieuorganisaties bestrijden dat het aantal overtredingen laag is. Bovendien zijn de overtredingen zeer ernstig. De milieuorganisaties zullen dit nog nader uitwerken.

21. Met betrekking tot Esfenvaleraat erkent het Ctgb dat er problematiek is van langdurige overtredingen. Art. 44 lid 3 sub d verplicht dan tot intrekking, en niet slechts tot “meenemen in een lopende herbeoordeling” zoals het Ctgb schrijft.

22. Emissiereductieplannen

Het Ctgb wijst erop dat door de ministeries van I en W en LNV in samenwerking met de brancheorganisatie Croplife wordt gewerkt aan emissiereductieplannen, maar dat zij daar zelf niet bij betrokken is. Dergelijke plannen kunnen dan ook geen reden vormen voor het Ctgb om niet aan haar eigen verplichtingen tot uitvoering van de Europese richtlijnen 1107/2009 en KRW te voldoen. Daarbij merken de milieuorganisaties op dat Croplife een organisatie is die in hoge mate wordt beheerst door de chemische industrieën. Die zijn in overwegende mate vertegenwoordigd in de Raad van Bestuur van Croplife. Ctgb kan haar verplichtingen niet (mede) op een dergelijke organisatie afschuiven.

23. Om al deze redenen verzoeken de milieuorganisaties het CBB om het besluit van het Ctgb van 24 december 2023 en het onderliggende besluit van 10 mei 2023 te vernietigen.

Hoogachtend,

mede namens de stichting Milieufederatie Zuid Holland,

M. Mantingh
voorzitter PAN Netherlands